

Tilltalade 2 st

Parter och domslut

Göran Boardy

Parter

Tilltalad

Ulf GÖRAN Boardy, 19520711-5170
Syster Emmas Gata 15 Lgh 1201, 413 24 Göteborg
Födelseförsamling: ANNEDAL
Födelselän: Göteborgs och Bohus län

Åklagare

Kammaråklagare Klas Lundgren
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Halmstad
Box 1005, 405 21 Göteborg

Domslut

Brott som Göran Boardy döms för

Brott mot luftfartslagen, 13 kap 5 § luftfartslagen (2010:500), 2021-10-31 13:10, Halmstads kommun

Påföljd

100 dagsböter om 130 kr (13 000 kr)

Brottsofferfond

Göran Boardy ska betala en avgift till brottsofferfonden på 800 kr.

Detta är en avskrift av en elektronisk originalhandling.

Postadress

Box 193
301 05 Halmstad

Besöksadress

Södra Vägen 5
Halmstad

Expeditionstid

måndag - fredag
08:00-16:00

Telefon

035-15 25 00

E-post

halmstads.tingsratt@dom.se

Webb

www.halmstadstingsratt.domstol.se

Helena Frankmar

Parter

Tilltalad

HELENA Birgitta Frankmar, 19640901-7164
Mäster Bengtsgatan 7, 412 62 Göteborg
Födelseförsamling: FALU KRIST
Födelselän: Kopparbergs län

Åklagare

Kammaråklagare Klas Lundgren
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Halmstad
Box 1005, 405 21 Göteborg

Domslut

Brott som Helena Frankmar döms för

Brott mot luftfartslagen, 13 kap 4 § luftfartslagen (2010:500), 2021-10-31 13:10, Halmstads kommun

Påföljd

70 dagsböter om 510 kr (35 700 kr)

Brottsofferfond

Helena Frankmar ska betala en avgift till brottsofferfonden på 800 kr.

Yrkanden

Stämningsansökan, aktilaga 1, 2022-09-28, åtalspunkt 1

Åklagaren har begärt att Göran Boardy ska dömas för brott mot luftfartslagen enligt 13 kap 5 § luftfartslagen (2010:500).

Åklagaren har begärt att Helena Frankmar ska dömas för brott mot luftfartslagen enligt 13 kap 4 § luftfartslagen (2010:500).

Gärningsbeskrivning

Göran Boardy och Helena Frankmar har uppsåtligen – tillsammans och i samråd eller samförstånd - den 31 oktober 2021 på Halmstad City Airport, Tre hjärtans väg, Halmstads kommun, på flygbolagets BRA:s plan med destination Bromma inte åttlytt vad befälvaren bestämt om ordningen ombord – att sätta sig ned och spänna fast säkerhetsbältena – given genom att säkerhetslampan tänts. De har stått kvar i mittgången och hållit upp en banderoll, flera gånger läst upp ett budskap och vägrat att trots upprepade uppmaningar från kabinpersonalen sätta sig ned. Det tog ca 30 minuter tills tillkallad polis anlände och planet hindrades genom aktionen att lyfta.

Gärningarna var en del av en planerad koordinerad aktion på flera flygplatser av organisationen "Extinction Rebellion" i syfte att bilda opinion mot flygnärings koldioxidutsläpp.

3. Skäl

Göran Boardy och Helena Frankmar har vidgått de faktiska omständigheter som åklagaren angett i gärningsbeskrivningen men bestridit ansvar för brott på grund av att gärningarna begåtts i nöd. De har gjort gällande att en allvarlig klimatkris råder och att de begått gärningarna för att stoppa eller motverka den.

Åklagaren har angett bl.a. följande i sak. Göran Boardy och Helena Frankmar är medlemmar i organisationen Extinction Rebellion med ändamålet att bilda opinion mot koldioxidutsläppen. Den 31 oktober 2021 genomförde medlemmar i organisationen aktioner på flera flygplatser. Göran Boardy och Helena Frankmar hade köpt flygbiljetter på en flygavgång från Halmstad till Bromma. De klev ombord på planet. När det blev tid att sätta sig ned och spänna fast sig vägrade Göran Boardy och Helena Frankmar att göra det. De stod i mittgången. Göran Boardy läste upp ett manifest och Helena Frankmar filmade honom. De blev uppmanade av kabinpersonalen att sätta sig ned men vägrade. Planet kunde inte lyfta. Polis tillkallades. Det tog 30 minuter innan polis kom till platsen och kunde ledsaga dem ut från planet.

Åklagaren har som bevisning åberopat foto på banderoll och filmsekvenser som spelats in i flygplanet under den tid aktionen pågick. Filmsekvenserna har spelats upp i tingsrätten.

Göran Boardy och Helena Frankmar har hörts i tingsrätten. På åklagarens begäran har hållits vittnesförhör med Maria Nygren och Martin Buvall.

Tingsrättens bedömning

Genom förhören med Göran Boardy och Helena Frankmar samt vittnesförhören med Maria Nygren och Martin Buvall är det utrett att Göran Boardy och Helena Frankmar den 31 oktober 2021 tillsammans och i samråd genomförde den aktion på flygbolagets BRA:s plan till Bromma som åklagaren beskrivit i gärningsbeskrivningen. Gärningarna var planerade av Göran Boardy och Helena Frankmar och begicks uppsåtligen av dem.

Det är således styrkt att de inte åttlydde vad flygplanets befälhavare bestämt om ordningen ombord.

Till böter eller fängelse i högst sex månader döms den som uppsåtligen eller av oaktsamhet som passagerare inte åttlyder vad befälhavaren bestämmer om ordningen ombord. Det framgår av 13 kap. 4 § 10 p luftfartslagen.

Göran Boardy och Helena Frankmar har gjort gällande att de handlade i nöd. Nöd föreligger när fara hotar liv, hälsa, egendom eller något annat av rättsordningen skyddat intresse. En gärning som någon begår i nöd utgör brott endast om den med hänsyn till farans beskaffenhet, den skada som åsamkas annan och omständigheterna i övrigt är oförsvarlig. Det framgår av 24 kap. 4 § brottsbalken.

Den fara som Göran Boardy och Helena Frankmar har åberopat är koldioxidutsläppens påverkan på miljön och människors hälsa i allmänhet. Tingsrätten konstaterar att skyddet av allmänna intressen, som t.ex. miljö, klimat och naturskydd, hanteras av politiska organ och behöriga myndigheter där avvägningar får göras och skyddsåtgärder vidtas. Någon rätt för enskilda personer att själva göra en sådan avvägning och handla på ett sätt som i detta fall hindrar ett flygplan att lyfta finns inte (jfr NJA 2000 s. 302). Något utrymme för straffrihet på den grunden föreligger inte. Göran Boardy och Helena Frankmar kan således inte gå fria från ansvar på grund av nöd.

De brott som Göran Boardy och Helena Frankmar har begått föranleder böter som påföljd. Göran Boardy är sedan tidigare – den 30 april 2021 – dömd för bl.a brott mot luftfartslagen. Han har således återfallit i samma typ av brott som han tidigare är dömd för. Det motiverar ett högre antal dagsböter i hans fall.

Rätten

Rådmannen Joakim Hugoson

Digitalt signerad av rådmannen Joakim Hugoson

Överklagandeinformation

Hur man överklagar

Överklagandet ska ha kommit in till Halmstads tingsrätt senast den 30 december 2022. Överklagandet ska vara skriftligt. Halmstads tingsrätt skickar det vidare till Hovrätten för Västra Sverige.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid så har den andra parten också rätt att överklaga, även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv Halmstads tingsrätts namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet. Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför. Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen till en huvudförhandling.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer. Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer. Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till Halmstads tingsrätt. Tänk på att skicka det i god tid med hänsyn till postgången.

Vad händer sedan?

Halmstads tingsrätt kontrollerar att överklagandet har kommit in i rätt tid. Om det har kommit in för sent avisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet har kommit in i tid skickar domstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Hovrätten för Västra Sverige.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även Hovrätten för Västra Sverige skicka brev på det sättet.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till Hovrätten för Västra Sverige tar domstolen först ställning

till om målet ska tas upp till prövning. Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att ta med allt du vill föra fram i överklagandet.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd. Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen och det är kopplat till en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i 4 olika fall.

1. Hovrätten bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten har dömt rätt.
2. Hovrätten anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
3. Hovrätten behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
4. Hovrätten bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Det krävs också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

Vill du veta mer?

Mer information finns på www.domstol.se. Ta kontakt med Halmstads tingsrätt eller Hovrätten för Västra Sverige om du har frågor.